

"Отбасылық үлгідегі балалар ауылы мен жасөспірімдер үйлерінің қызметін реттейтін нормативтік-құқықтық кесімдерді бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2001 жылғы 18 шілдедегі № 583 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 27 наурыздағы № 121 Бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2012 жылы 9 сәуірде № 7523 тіркелді

«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне отбасы үлгісіндегі балалар ауылы және жасөспірімдер үйлері мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 26 желтоқсандағы Заңын іске асыру мақсатында **БҰЙЫРАМЫН:**

1. «Отбасылық үлгідегі балалар ауылы мен жасөспірімдер үйлерінің қызметін реттейтін нормативтік-құқықтық кесімдерді бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2001 жылғы 18 шілдедегі № 583 бұйрығына (бұдан әрі – бұйрық) (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 1629 болып тіркелген) мынадай өзгерістер енгізілсін:
Бұйрықтың кіріспесі жаңа редакцияда жазылсын:

«Отбасы үлгісіндегі балалар ауылы және жасөспірімдер үйлері туралы» Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 13 желтоқсандағы Заңын іске асыру мақсатында **Б Ұ Й Ы Р А М Ы Н : »**

бұйрықтың 1-тармағы жаңа редакцияда жазылсын:

«1. Отбасылық үлгідегі балалар ауылы мен жасөспірімдер үйлерінің қызметін реттейтін нормативтік-құқықтық кесімдер:

1) Балалар ауылының әкімшілігі туралы ереже осы бұйрыққа 1-қосымшаға сәйкес;
2) Тәрбиеші аналардың біліктілік санаттары осы бұйрыққа 2-қосымшаға сәйкес;
3) Балалар ауылындағы отбасында балаларды күтіп-бағуды және тәрбиелеуді жүзеге асыатын тәрбиеші аналарды конкурстық іріктеуді жүргізу тәртібі осы бұйрыққа 3 - қ о с ы м ш а ғ а с ә й к е с ;

4) Балаларды балалар ауылының отбасына беру туралы үлгі шарт осы бұйрыққа 4-қ о с ы м ш а ғ а с ә й к е с ;

5) Балалар ауылы, балалар үйі және жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған мектеп-интернат пен тәрбиеленуші (бітіруші) арасында жасалған Жасөспірімдер үйінде күтіп-бағу туралы үлгі шарт осы бұйрыққа 5-қосымшаға сәйкес бекітілсін.»

2. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің Балалардың

құқықтарын қорғау комитеті (Р.П. Шер) белгіленген тәртіппен:

1) Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) бұқаралық ақпарат құралдарында ресми жариялауды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Білім және ғылым вице-министрі М.Н. Сарыбековке жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

Министр *Б. Жұмағұлов*

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы

Б і л і м ж әне ғ ы л ы м м и н и с т р і н і ң

2 0 1 2 ж ы л ғ ы 2 7 н а у р ы з д а ғ ы

№ 121 бұйрығына 1-қосымша

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы

Б і л і м ж әне ғ ы л ы м м и н и с т р і н і ң

2 0 0 1 ж ы л ғ ы 1 8 ш і л д е д е г і

№ 583 бұйрығына 1-қосымша

Отбасылық үлгідегі балалар ауылының әкімшілігі туралы ереже

1. Жалпы ережелер

1. Осы Ереже «Отбасы үлгісіндегі балалар ауылы және жасөспірімдер үйлері туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 13-бабының 3-тармағына сәйкес әзірленген және Балалар ауылы әкімшілігінің (бұдан әрі – Әкімшілік) мәртебесін және функцияларын айқындайды.

2. Әкімшілік балалар ауылының қызметін басқаруды жүзеге асыратын орган болып табылады және өз қызметінде Қазақстан Республикасының Конституциясын, «Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» Қазақстан Республикасының Кодексін, «Отбасы үлгісіндегі балалар ауылы және жасөспірімдер үйлері туралы» Қазақстан Республикасының Заңын, Балалар ауылының жарғысын (бұдан әрі – Жарғы) және осы Ережені басшылыққа алады.

3. Әкімшілікті балалар ауылының құрылтайшысы тағайындайды.

4. Әкімшілік балалар ауылының қызметін балалардың мүддесіне орай ұйымдастырады және оны әлеуметтік қорғауға, әлеуметтік бейімдеуге бағыттайды.

2. Әкімшіліктің функциялары

5. Әкімшіліктің функциялары:

1) балалар ауылының қызмет етуі үшін қалыпты жағдайлар жасау және

материалдық-техникалық базасын қамтамасыз ету;

2) тәрбие процесіне басшылық ету, білім алуына бақылау жасау;

3) балалар ауылының инфрақұрылымын жетілдіру;

4) балалар ауылына түсетін қаражатты материалдық қамтамасыз ету нормаларына сәйкес тәрбиеші аналар арасында бөлу;

5) тәрбиеші аналардың ай сайынғы қаржы есептерін қабылдау және талдау.

6. Әкімшілік тәрбиеленуші балалардың заңды өкілі, олардың құқықтары мен мүдделерін қорғаушы болып табылады.

7. Әкімшілік қорғаншылық және қамқоршылық органға тәрбиеленуші денсаулығының жағдайы туралы, оны тәрбиелеу жөніндегі жұмысы туралы, сондай-ақ тәрбиеленушінің мүлкін басқару бойынша жыл сайын есеп береді.

8. Әкімшілік мүлікті басқаруды «Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» Қазақстан Республикасының Кодексіне және «Отбасы үлгісіндегі балалар ауылы және жасөспірімдер үйлері туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жүзеге асырады.

Әкімшілік мүлікті жалға (жалдауға беру) бойынша мәмілелерден түскен табыстарды тәрбиеленушінің банктегі есепшотына аударады.

Тәрбиеленушіні ата-анасына қайтарған кезде немесе балалар ауылынан шыққаннан кейін тәрбиеленушінің мүлкі мен құжаттары нотариалды расталған қолхатпен ата-анасына немесе тәрбиеленушінің өзіне беріледі.

9. Ата-аналар мен басқа жақын туысқандарының тәрбиеленушілермен байланысқа түсуі әкімшіліктің келісімімен жүзеге асырылады.

Әкімшілік тәрбиеленушілердің ата-аналарымен байланысына және олармен қосылуына олардың ата-аналық құқықтары қалпына келтірілген, бас бостандығынан айыру орындарынан босатылған жағдайда және мұндай байланыстар бала мүдделеріне қайшы келмейтін өзге де жағдайларда кедергі жасамайды.

Әкімшілік тәрбиеленушінің басқа жақын туыстарымен байланысқа түсуіне (тегі бір және жартылай текті аға-інілері мен апа-сіңлілері, қарындастарымен, аталарымен, әжелерімен), егер мұндай байланыс бала мүдделеріне жауап бермеген жағдайларды қоспағанда кедергі жасамайды.

10. Әкімшіліктің басшысы құрылтайшы лауазымға тағайындайтын және лауазымнан босататын директор болып табылады және ол мынадай функцияларды жүзеге асырады:

1) барлық ұйымдарда отбасы үлгісіндегі балалар ауылының мүддесін білдіреді;

2) еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, санитарлық және өртке қарсы ережелері, балалардың өмірі мен денсаулығын қорғау талаптарының орындалуын қамтамасыз етеді;

3) тәрбиеленушілердің шығуын және орналасуын ұйымдастырады, олардың адамгершілік-рухани, дене тәрбиесіне және материалдық қамтамасыз етілуіне

қ а м қ о р л ы қ к ө р с е т е д і ;

4) балалар ауылы тәрбиеші аналарының және қызметкерлерінің кәсіптік шеберлігін арттыру мен шығармашылық өсуі үшін жағдайлар жасайды;

5) ш а р т т а р ж а с а с а д ы ;

6) с е н і м х а т т а р б е р е д і ;

7) б а н к е с е п ш о т т а р ы н а ш а д ы ;

8) барлық қызметкерлер үшін міндетті бұйрықтар шығарады және нұсқаулар береді;

9) жеке еңбек шарты бойынша қызметкерлерді жұмысқа қабылдайды және оларды б о с а т а д ы ;

10) мекемелердің қызметкерлеріне марапаттау шараларын қабылдайды және тәртіптік жазаларға тартады;

11) осы Ережемен және Жарғымен жүктелген өзге де функцияларды жүзеге асырады.

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы
Б і л і м ж а н е ғ ы л ы м м и н и с т р і н і н
2 0 1 2 ж ы л ғ ы 2 7 н а у р ы з д а ғ ы

№ 121 бұйрығына 2-қосымша

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы
Б і л і м ж а н е ғ ы л ы м м и н и с т р і н і н
2 0 0 1 ж ы л ғ ы 1 8 ш і л д е д е г і

№ 583 бұйрығына 2-қосымша

Тәрбиеші аналардың біліктілік санаттары

1. Осы Тәрбиеші аналардың біліктілік санаттары «Отбасы үлгісіндегі балалар ауылы және жасөспірімдер үйлері туралы» Қазақстан Республикасының Заңының 14-бабының 2-тармағына сәйкес әзірленген және Тәрбиеші аналардың біліктілік с а н а т т а р ы н б е л г і л е й д і .

2. Тәрбиеші аналарға талаптар Заңның 14-бабына сәйкес айқындалады.

3. Тәрбиеші ана өз қызметінде Бала құқықтары туралы БҰҰ Конвенциясын (1994 жыл), Қазақстан Республикасының Конституциясын, «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңын және білім беру және балалардың құқықтарын қорғау саласындағы нормативтік құқықтық кесімдерді, оқыту мен тәрбиелеу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарды басшылыққа алады.

3. Тәрбиеші ана педагогика, психология, жас ерекшелік физиологиясы мен гигиенасы, дәрігерге дейінгі медициналық көмек көрсету, тәрбие жұмысының теориясы мен әдістемесі, мемлекеттік жастар саясатының негіздері, азаматтық және еңбек заңнамалары бойынша білімдерді меңгеруі қажет.

4. Мынадай санаттар белгіленеді:

- 1) сотпен әрекетке қабілетсіз немесе шектеулі қабілетті деп танылған адамдар;
- 2) сот бойынша ата-ана құқықтарынан айырылған немесе ата-ана құқықтары сотпен шектелген адамдар;
- 3) заңмен жүктелген міндеттерді тиісінше орындамағаны үшін қорғаншы және қамқоршы міндеттерінен босатылған адамдар;
- 4) егер бала асырап алу олардың кінәсі жойылса, бұрынғы бала асырап алушылар;
- 5) соттылығы бар адамдар;
- 6) денсаулығына байланысты бала тәрбиесі жөніндегі міндеттерді жүзеге асыра алмайтын адамдар жіберілмейді.

6. Конкурса қатысуға тілек білдірген адамдар конкурстық комиссияға мына құжаттарды тапсырады:

- 1) өтініш (еркін нысанда);
- 2) кадрларды есепке алу бойынша жеке парақ;
- 3) нотариалды расталған білімі туралы құжаттың көшірмесі;
- 4) нотариалды расталған еңбек кітапшасының көшірмесі;
- 5) сотталмағандығы туралы анықтама;
- 6) денсаулық жағдайы, оның ішінде психикалық саулығы туралы, есірткіге (уытқұмарлыққа), алкогольге тәуелді еместігі туралы анықтама;
- 7) 3x4 көлеміндегі бір фотосурет.

7. Конкурс конкурса қатысуға өтініш берген адамдармен сұхбат түрінде өткізіледі.

8. Конкурс жеңімпазы конкурстық комиссияның шешімімен тәрбиеші ана лауазымына тағайындауға ұсынылады.

Конкурстық комиссиясының ұсынымдарына сәйкес тәрбиеші ана лауазымға Балалар ауылының әкімшілігі басшысының бұйрығымен тағайындалады.

Тәрбиеші ана лауазымына тағайындалғаннан кейін онымен жеке еңбек шарты жасалады.

9. Конкурса қатысқан және іріктеуден өтпеген тәрбиеші анаға үміткерлерді конкурстық комиссия олардың келісімі бойынша резервке тіркеуге ұсынады.

10. Резервке тіркеуді қорғаншылық және қамқоршылық органы жүзеге асырады. Резервтегі тәрбиеші-аналардың тізімі Балалар ауылының әкімшілігіне беріледі.

Тәрбиеші ананың бастамасы бойынша балаларды балалар ауылының отбасына беру туралы шарт мерзімінен бұрын бұзылған жағдайда резервтегі тәрбиеші ананы отбасының тәрбиеші анасы лауазымын атқаруға тартуды Балалар ауылының әкімшілігі қорғаншылық және қамқоршылық органының келісімі бойынша және онымен жеке еңбек шартын жасай отырып жүзеге асырады.

Қ а з а қ с т а н

Р е с п у б л и к а с ы

Б і л і м

ж ә н е

ғ ы л ы м

м и н и с т р і н і ң

2 0 1 2

ж ы л ғ ы

2 7

н а у р ы з д а ғ ы

№ 121 бұйрығына 4-қосымша

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2001 жылғы 18 шілдедегі
№ 583 бұйрығына 4-қосымша

Балаларды балалар ауылының отбасына беру туралы үлгі шарт

20__ ж. «__» _____

(қала, ауыл)

Осы шарт бұдан әрі «Орган» деп аталатын және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 30 наурыздағы № 382 қаулысымен бекітілген Мемлекеттің қорғаншылық және қамқоршылық жөніндегі функцияларын жүзеге асыру қағидаларының негізінде әрекет ететін

(облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың) әкімі жанындағы қорғаншылық және қамқоршылық органы атынан

(Т . А . Ә .)

бір жағынан және бұдан әрі «Әкімшілік» деп аталатын және Жарғы негізінде әрекет ететін « _____ » балалар ауылы
(а т а у ы)

(балалар үйі, жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған мектеп-интернат) әкімшілігінің директоры

(Т . А . Ә .)

екінші жағынан және бұдан әрі «тәрбиеші ана» деп аталатын Қазақстан Республикасының азаматы _____

(тегі, аты, әкесінің аты, жеке куәлігінің №, кім және қашан берді) төмендегі туралы осы шартты жасасты:

1. Тәрбиелеу, білім алу және күтіп-бағу жағдайлары

1.1. Орган тәрбиеші ананың отбасына баланы _____

(Т.А.Ә.) (туған күні, айы, жылы)

тәрбиеге береді, ал тәрбиеші ана тәрбиеленушінің тұруы, тәрбиеленуі және білім алуы, сондай-ақ дене, психикалық, адамгершілік-рухани дамуы, оның әлеуметтік бейімделуі үшін қажетті тұрғын үй-тұрмыстық жағдайлар жасауға міндеттенеді.

1.2. Бала тәрбиеші ананың тәрбиесіне кәмелет жасқа толған мерзімге дейін беріледі.

1.3. Он жасқа толған бала отбасына тәрбиелеуге осы Шарттың ажырамас бөлігі болып табылатын оның жазбаша келісімімен беріледі.

1.4. Баланы отбасына тәрбиелеуге беру Әкімшілік директорының бұйрығымен рәсімделеді.

2. Әкімшіліктің және тәрбиеші ананың құқықтары

2 . 1 . Ә к і м ш і л і к :

2.1.1. оқыту мен тәрбиелеу нысандарын және әдістерін ұсынуға;

2.1.2. баланың Балалар ауылында тұру қағидаларын орындауды талап етуге және бақылау жасауға;

2.1.3. баланың келісімімен оны балалар ауылын абаттандыру жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыруға тартуға құқылы.

2 . 2 . Т ә р б и е ш і а н а :

2.2.1. балаларды тәрбиелеу тәсілдерін оның пікірін, балалар ауылы әкімшілігінің пікірін және орган ұсынымдарын ескере отырып анықтауға;

2.2.2. білім беру ұйымдарын және оқыту нысандарын таңдауға құқылы.

3. Органның, әкімшіліктің және тәрбиеші ананың міндеттері

3 . 1 . О р г а н :

3.1.1. баланың күтіп-бағылуына және тәрбиеленуіне, денсаулық жағдайына, мүлкін басқаруға бақылауды жүзеге асыруға;

3.1.2. психологиялық-медициналық-педагогикалық мәселелер бойынша тәрбиеші аналарға консультациялар беруге;

3.1.3. Әкімшілікке мынадай құжаттарды:

3.1.4. туу туралы куәлікті;

3.1.5. денсаулық жағдайы туралы медициналық анықтаманы және баланың сырқаттануы тарихынан үзінді-көшірмені;

3.1.6. баланың денсаулық жағдайы және жүктілігінің өтуі туралы анықтаманы (баланы сәбилер үйінен берген жағдайда);

3.1.7. білімі туралы құжатты (мектеп жасындағы балалар үшін);

3.1.8. ата-аналары туралы құжатты (ата-анасының болмауын немесе олардың өз балаларын тәрбиелеудің мүмкін еместігін растайтын қайтыс болуы туралы куәліктің, сот үкімінің немесе шешімінің, ата-анасының сырқаттануы, іздестірілуі туралы анықтаманың және басқа да құжаттардың көшірмесін);

3.1.9. аға-інілерінің және апа-сіңлілерінің болуы және тұратын жерлері туралы ақпаратты;

3.1.10. балаға тиесілі мүліктің тізімдемесін және оның сақталуына жауапты адамдар туралы мәліметтерді;

3.1.11. иелікте бұрын болған тұрғын үй-жайдың кәмелетке толмағандарға бекітілгені туралы құжаттарды және балаға және оның ата-аналарына жылжымайтын мүлікке және онымен жасалған мәмілелерге құқықтарының мемлекеттік тіркелгені туралы әділет органдарының мәліметтерін;

3.1.12. алименттерді өндіріп алу туралы сот шешімінің көшірмесін, сондай-ақ жәрдемақыға, зейнетақыға және басқа да әлеуметтік төлемдерге құқығын растайтын құжаттарды;

3.1.13. банк мекемесінде баланың атына ашылған есепшоттың болуы туралы құжаттардың көшірмелерін;

3.1.14. өзге де құжаттарды тапсыруға;

3.1.15. тәрбиеленуші балалардың білім алуына және тәрбиеленуіне, емдеу-профилактикалық және психологиялық-диагностикалық жұмыста әдістемелік көмек көрсетуге міндетті.

3.2. Әкімшілік:

3.2.1. тәрбиеленушінің денсаулық жағдайы туралы, оны тәрбиелеу бойынша жұмысы, сондай-ақ тәрбиеленушінің мүлкін басқару туралы есептерді органға жылына кемінде бір рет ұсынуға;

3.2.2. Қазақстан Республикасының Үкіметімен көзделген жағдайларда белгіленген нормалар бойынша тамақтандырумен, киім-кешекпен, аяқ киіммен, жұмсақ мүкәммалмен қамтамасыз етуге;

3.2.3. санитарлық-гигиеналық нормаларға сай келетін және тұруға жарамды тұрғын үй-жай (бөлме) бөлуге;

3.2.4. егер тәрбиеленуші білім беру мекемесінде білім алған жағдайда, білім алу үшін тиісті жағдайлар жасауға;

3.2.5. қажетті тұрмыстық жағдайлармен (тамақ даярлау мен оны қабылдауға арналған бөлме, жеке заттарды сақтауға арналған орын, кір жуатын, санитариялық торап, жуыну бөлмесі және т.б.) қамтамасыз етуге;

3.2.6. заңды мүдделері мен құқықтарын қамтамасыз етуге;

3.2.7. тәрбиеленушінің (бітірушінің) әлеуметтік бейімделуіне ықпал ететін іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге, жеке қабілеттерінің дамуына, дене, зияткерлік, рухани және адамгершілік жағынан дамуына, отансүйгіштік пен азаматшылдық сезімдерінің даруына ықпал етуге;

3.2.8. еңбекке орналастыру бойынша шаралар қабылдауға;

3.2.9. бос уақытын ұйымдастыруға шаралар қабылдауға міндетті.

3.3. Тәрбиеші ана:

3.3.1. балалардың бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім алуы үшін жағдайлар жасауды қамтамасыз етуге;

3.3.2. өзіне берілген құжаттар көшірмелерінің сақталуын қамтамасыз етуге;

3.3.3. баланы тәрбиелеуге, «Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы»

Қазақстан Республикасының Кодексіне сәйкес оның денсаулығына, дене, психикалық, адамгершілік және рухани дамуына қамқорлық жасауға;

3.3.4. өзіне жүктелген, оның ішінде отбасында үй ахуалын құру бойынша міндеттерін адал орындауға міндетті.

4. Шартты мерзімінен бұрын бұзу

4.1. Балаларды балалар ауылының отбасына беру туралы шарт мынадай:

4.1.1. дәлелді себептері болған (сырқаттану, отбасылық жағдайы өзгергенде және өз міндеттерін орындау мүмкін болмайтын өзге жағдайларда) тәрбиеші ананың бастамасы бойынша ;

4.1.2. тәрбиеші ананың өзіне жүктелген міндеттерді орындаудан бас тартқан, өз құқықтарын теріс пайдаланған, балаларға қатыгездікпен қараған, оның ішінде оларға дене немесе психикалық зорлық-зомбылық жасаған және балалардың күтіп-бағылуы, тәрбиеленуі және білім алуы үшін келеңсіз жағдайлар туындаған өзге ге жағдайларда қорғаншылық және қамқоршылық органының және (немесе) балалар ауылы әкімшілігінің бастамасы бойынша ;

4.1.3. баланы (балаларды) ата-аналарына немесе олардың асырап алушыларына қайтарған, сондай-ақ баланы (балалардың) қорғаншылыққа (қамқоршылыққа), патронаттық тәрбиеге берген ;

4.1.4. шарт талаптарын бұзған жағдайларда мерзімінен бұрын жүзеге асырылуы мүмкін.

5. Шартты жоюдың негіздері және салдары

5.1. Балаларды балалар ауылының отбасына беру туралы шарт мынадай:

5.1.1. тәрбиеленушілер кәмелет жасқа толған жағдайда;

5.1.2. он жасқа толған баланың (балалардың) келісімі болмаған жағдайда;

5.1.3. балалар ауылының тәртібін бірнеше рет бұзған, алкогольді, есірткіні, есеңгірететін өзге заттарды қолдану фактілері анықталған, балалар ауылындағы балаға (балаларға) қатысты жыныстық сипаттағы әдепсіз әрекеттерді жасаған жағдайларда жойылады.

6. Тараптардың жауапкершілігі

6.1. Тараптар осы шарттың шараларын бұзғаны үшін Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жауапты болады.

6.2. Осы шарт мемлекеттік және орыс тілдерінде үш данада жасалды: тараптардың әрқайсысына бір-біреуден.

Қорғаншылық және қамқоршылық
о р г а н ы

Әкімшілік директоры

_____
(Т.А.Ә. қолы) (Т.А.Ә. қолы)
Тараптардың заңды мекенжайы:

_____
М.О. М.О.
Тәрбиеші ана

(Т.А.Ә. қолы)
Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2012 жылғы 27 наурыздағы

№ 121 бұйрығына 5-қосымша
Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2001 жылғы 18 шілдедегі
№ 583 бұйрығына 5-қосымша

**Балалар ауылы, балалар үйі және жетім балалар мен ата-анасының
қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған мектеп-интернат пен
тәрбиеленуші (бітіруші) арасында жасалған
Жасөспірімдер үйінде күтіп-бағу туралы үлгі шарт**

20__ ж. «__» _____

_____
(қала, ауыл)

Бұдан әрі «Әкімшілік» деп аталатын, Жарғы негізінде
«_____» балалар ауылы (балалар үйі, жетім балалар мен
(а т а у ы)

ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған
мектеп-интернат) атынан әрекет ететін әкімшілігінің директоры
_____ бір жағынан және

(Т . А . Ә .)
бұдан әрі «Жасөспірімдер үйінің директоры» деп аталатын, Жарғы
негізінде «_____» Жасөспірімдер үйі әкімшілігінің
атынан әрекет ететін директор _____

(Т . А . Ә .)
бір жағынан және бұдан әрі «тәрбиеленуші (бітіруші)» деп аталатын
тәрбиеленуші (бітіруші) _____ екінші

жағынан төмендегі туралы осы Шартты жасасты:

1. Шарттың мәні

1.1. Әкімшілік тәрбиеленушіге (бітірушіге) жасы жиырма үшке толғанға дейін Жасөспірімдер үйінде жабдықталған тұрғын үй-жай (бөлме) береді және оның әлеуметтік бейімделуі бойынша шараларды қамтамасыз етеді.

2. Тараптардың құқықтары мен міндеттері

2.1. Жасөспірімдер үйінің әкімшілігі:

2.1.1. санитарлық-гигиеналық нормаларға сай келетін және тұруға жарамды тұрғын үй - ж а й (б ө л м е) б ө л у г е ;

2.1.2. егер тәрбиеленуші білім беру мекемесінде білім алған жағдайда, білім алу үшін тиісті жағдайлар жасауға ;

2.1.3. қажетті тұрмыстық жағдайлармен (тамақ даярлау мен оны қабылдауға арналған бөлме, жеке заттарды сақтауға арналған орын, кір жуатын, санитариялық торап, жуыну бөлмесі және т.б.) қамтамасыз етуге ;

2.1.4. заңды мүдделері мен құқықтарын қамтамасыз етуге ;

2.1.5. тәрбиеленушінің (бітірушінің) әлеуметтік бейімделуіне ықпал ететін іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге, жеке қабілеттерінің дамуына, дене, зияткерлік, рухани және адамгершілік жағынан дамуына, отансүйгіштік пен азаматшылдық сезімдерін сіңітпеуге ықпал етуге ;

2.1.6. еңбекке орналастыру бойынша шаралар қабылдауға ;

2.1.7. бос уақытын ұйымдастыруға шаралар қабылдауға міндетті ;

2.1.8. қосалқы шаруашылық, өндіріс шеберханалары, кіші ағаш өңдеу, темір өңдеу және басқа да өндірістер болған кезде жұмысшы кәсібіне оқытуды қамтамасыз етуге ;

2.1.9. Қазақстан Республикасының Үкіметімен көзделген жағдайларда белгіленген нормалар бойынша тамақтандырумен, киім-кешекпен, аяқ киіммен, жұмсақ мүкәмналмен қамтамасыз етуге міндетті.

2.2. Жасөспірімдер үйінің әкімшілігі:

2.2.1. тәрбиеленушінің (бітірушінің) Жасөспірімдер үйінде тұру ережелерінің орындауды бақылауға және оны талап етуге ;

2.2.2. тәрбиеленушінің (бітірушінің) келісімімен оны Жасөспірімдер үйін абаттандыру жөніндегі жұмыстарды орындауға тартуға ;

2.2.3. егер тәрбиеленуші (бітіруші) еңбек еткен және жеке еңбекақысы болған жағдайда Жасөспірімдер үйінде тұрғаны үшін төлемақы сомасын келісім бойынша б е л г і л е у г е ;

2.2.4. егер тәрбиеленуші (бітіруші) оқу орнында оқитын болса, оған тұрғын үй-жай (

бөлме) тегін беріледі;

2.2.5. Жасөспірімдер үйінде тұру ережелерін өрескел бұзғаны үшін тәрбиеленушіні (бітірушіні) Жасөспірімдер үйінен шығаруға;

2.2.6. егер тұрғын үй-жай нормалары санитариялық-гигиеналық нормаларға жауап берген жағдайда басқа тұрғынды орналастыруға құқылы.

2.3. Тәрбиеленуші (бітіруші):

2.3.1. берілген тұрғын үй-жайды (бөлмені) мақсатты пайдалануға, оны таза және тәртіпте ұстауға;

2.3.2. тұрғын үй-жайдың (бөлменің), сондай-ақ өзіне пайдалануға берілген Жасөспірімдер үйінің жабдықтары мен құралдарының сақталуын қамтамасыз етуге;

2.3.3. Жасөспірімдер үйі әкімшілігінің нұсқауларын және Жасөспірімдер үйінде тұру ережелерін қатаң орындауға;

2.3.4. Жасөспірімдер үйінде тұратын қызмет көрсетуші персоналы мен басқа да адамдардың абыройы мен қадір-қасиетін құрметтеуге;

2.3.5. Жасөспірімдер үйінің қосалқы шаруашылықтарында, өндірістік және басқа да шеберханаларында жұмыс кезінде техника қауіпсіздігі ережелерін орындауға міндетті.

2.4. Тәрбиеленуші (бітіруші):

2.4.1. өзінің заңды құқықтары мен мүдделерінің қорғалуын талап етуге;

2.4.2. әкімшілік анықтаған жағдайларда Жасөспірімдер үйінің мүлкі мен жабдықтарын пайдалануға;

2.4.3. кәсіптік білім алуға;

2.4.4. өзінің еңбек еркіндігіне конституциялық құқығын пайдалануға;

2.4.5. «Қазақстан Республикасында мүгедектігі бойынша, асыраушысынан айырылу жағдайы бойынша және жасына байланысты берілетін мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақылар туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жеңілдіктерді пайдалануға құқылы.

2.5. Жасөспірімдер үйінің директоры:

2.5.1. еңбек рыногын:

2.5.2. мүдделі ұйымдармен байланыстар орнату және ұйымдардағы бос орындарды зерделеу;

2.5.3. қосалқы шаруашылықтар, кіші ағаш өңдеу, темір өңдеу шеберханалары мен кіші кәсіпкерліктің басқа да объектілерін құру арқылы жүйелі түрде зерттеуге;

2.5.4. өз құзыретіне жататын мәселелер бойынша балалар ауылы, балалар үйі, жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған мектеп-интернат әкімшілігімен өзара іс-қимылды жүзеге асыруға міндетті.

3. Шарттың қолданылу мерзімі

3.1. Осы шарт тараптардың қол қойған сәтінен бастап және азамат жиырма үш жасқа толғанға дейін қолданылады.

4. Шартты жою

4.1. Жасөспірімдер үйінде күтіп-бағу туралы шарт онда көзделген негіздерден басқа
м ы н а д а й :

4.1.1. жиырма үш жасқа толған;

4.1.2. әлеуметтік бейімделуден өтетін адамның шартты тоқтату ниетін білдірген;

4.1.3. Жасөспірімдер үйінің тәртібін бірнеше рет бұзған, алкогольді, есірткіні, есеңгірететін өзге заттарды қолдану фактілері анықталған, Жасөспірімдер үйіндегі балаға (балаларға) қатысты жыныстық сипаттағы әдепсіз әрекеттерді жасаған жағдайларда қорғаншылық және қамқоршылық органының, балалар ауылы, балалар үйі және жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған мектеп-интернат әкімшілігінің шешімімен;

4.1.4. Жасөспірімдер үйінің тәртібін бірнеше рет бұзған, алкогольді, есірткіні, есеңгірететін өзге заттарды қолдану фактілері анықталған, Жасөспірімдер үйіндегі балаға (балаларға) қатысты жыныстық сипаттағы әдепсіз әрекеттерді жасаған жағдайларда дербес заңды тұлға ретінде жұмыс істейтін Жасөспірімдер үйі әкімшілігінің шешімімен;

4.1.5. Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге жағдайларда жойылады.

5. Өзге де шарттар

5.1. Осы Шартқа тараптардың келісімі бойынша Шарттың ажырамас бөлігі болып табылатын өзгерістер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін.

5.2. Шартты орындау процесінде пайда болған келіспеушіліктер келіссөздер, ал келісімге келе алмаған жағдайда сот арқылы арқылы шешіледі.

5.3. Осы шарт мемлекеттік және орыс тілдерінде үш данада жасалды: тараптардың ә р қ а й с ы с ы н а б і р - б і р е у д е н .

Ескерту: Жасөспірімдер үйінде (дербес заңды тұлға ретінде жұмыс істейтін) күтіп-бағу туралы үлгі шарт жасөспірімдер үйінің директоры мен тәрбиеленуші (бітіруші) арасында жасалады.

(Балалар ауылы, балалар үйі, жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған мектеп-интернат) Тәрбиеленуші

д и р е к т о р ы

(Т.А.Ә. қолы)

(Т.А.Ә. қолы)

М.О.

Жасөспірімдер

үйінің

директоры

(қ о л ы)

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК